

Praha, 15.12. 2016

Věc: Oponentský posudek habilitační práce

Obdržel jsem k posouzení habilitační práci MUDr. Pavla Studeného, PhD.
„Transplantace rohovkového endotelu typu DMEK-S: dlouhodobé výsledky, výskyt a frekvence komplikací“, která je produktem jeho dlouhodobé činnosti na Oční klinice FN KV a 3. LF UK v Praze.

Habilitační práce má kompletně 153 stran, obsahuje úvod, teoretickou část a vlastní výsledky. Tato rozsáhlá kapitola obsahuje vlastní práci, tedy soubor pacientů, metodiku, dlouhodobé výsledky a komplikace operace typu DMEK-S, operace DMEK-S u nekomplikovaných pacientů, kombinované operace katarakty a DMEK-S, operace DMEK-S u pacientů s jinými očními komplikacemi, vliv velikosti terče na dlouhodobé výsledky a frekvenci komplikací, komplikace při přípravě hybridní lamely typu DMEK-S, diskusi a závěr. Habilitační práce končí seznamem literatury (autor čerpal z 316 prací) a přehledem impaktovaných originálních publikací autora. Práce obsahuje 33 **obrázků, 41 tabulek a 17 grafů**.

Seznam vlastní publikační činnosti obsahuje **5 publikací** (3x první autor), všechny s IF.

Téma habilitační práce, posouzení metody DMEK-S, je bezesporu **aktuální**. Lamelární keratoplastika je sice doposud v horečnatém vývoji, ale již převažuje nad perforující, a metoda DMEK-S se stala uznávanou metodou v portfoliu druhů rohovkové transplantace.

Autor retrospektivně (3 až 84 měsíců po operaci) posuzuje 488 očí 299 pacientů po operaci metodou DMEK-S, již sám vynalezl. Velikost sledované skupiny a sledovací doba jsou víc než dostatečné.

Metodika je popsána vyčerpávajícím způsobem i pro jednotlivé detaily operace. Byla hodnocena nekorigovaná a korigovaná zraková ostrost na dálku, hustota endotelu rohovky, četnost zaznamenaných komplikací. Statistické zhodnocení bylo provedeno v rámci celého souboru (488 očí), v podsouboru očí bez jiné oční patologie, v podsouboru očí s kombinovanou operací katarakty a DMEK-S (118 oč.), v podsouboru očí s jinou oční diagnosou, která mohla zhoršit průběh operace a pooperační hojení (100 oč.) a v podsouborech očí s různou velikostí průměru transplantovaného terče – 8.0 mm (16 oč.), 8.5 mm (65 oč.), 9.0 mm (151). Samostatně byla zhodnocena četnost komplikací při přípravě lamely typu DMEK-S (prospektivní nerandomizovaná studie) se souborem 256 dárcovských rohovek. Sledovanými parametry byl věk a pohlaví dárce, doba mezi úmrtím a zpracováním rohovky, doba uchování rohovky a hustota endotelu rohovky před přípravou.

Dlouhodobé výsledky a komplikace metody i přípravy lamely jsou přehledně dokumentovány v textu, obrázcích, tabulkách i v 9 grafech a partiální diskuse probíhá i v jednotlivých výsledkových kapitolách.

Závěrečná **diskuse** je obsáhlá, podrobně se věnuje tématu, rozebírá vlastní výsledky a vysvětluje všechna fakta.

V **závěru** autor konstatuje, že dlouhodobé výsledky transplantace endotelu s

použitím hybridní lamely typu DMEK-S, jsou v oblasti dosažené ostrosti zrakové zcela srovnatelné s publikovanými výsledky transplantace typu DMEK a lepší než u transplantací typu DSAEK nebo DSEK. Ztráta endotelu je u metody DMEK-S prakticky srovnatelná s publikovanými výsledky DMEK, je však vyšší ve srovnání s transplantacemi typu DSAEK. Největším problémem jeho metody je však relativně vysoký počet re-bubblingu, který je vyšší než u jiných typů lamel. Pro přípravu lamely DMEK-S metodou pneumodisekce definuje rizikové faktory.

Závěr

Práce se mi velmi líbila. Autor v ní prokazuje, že ovládá experimentální metody, statistické zhodnocení a dokáže objektivně zhodnotit dlouhodobé výsledky. Za velký **klad práce** považuji, že tato chirurgická metoda je původním dílem autora. Má i na mezinárodním poli úspěch a jeho metoda je běžně citována. Dlouhodobé výsledky jsou rozebrány komplexně, včetně úspěšnosti přípravy i komplikací, a autor vyvozuje i způsoby k jejich minimalizaci. Velmi a příjemně mě překvapilo, že součástí práce je i seznam zkratk, který podle mých zkušeností z oponentur v mnoha doktorských pracích chybí, což ukazuje, že autor je o úroveň výš. Práce má jen ojedinělé stylistické nepřesnosti.

K práci nemám připomínek.

Autora znám velmi dlouho Jedná se o pracovitého, zodpovědného a velmi zkušeného mikrochirurga se zaměřením na přední segment oka, schopného vědeckého pracovníka a výtečného učitele. Mám za to, že autor v habilitační práci prokázal vynikající vědecké i didaktické schopnosti k udělení titulu docent pro obor oční lékařství.

doc. MUDr. Jiří Pašta, CSc., FEBO
Přednosta Oční kliniky 1. LF UK a ÚVN Praha
Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice
169 02 Praha 6

